

M.S.W Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April - 2026 (As Per Syllabus Year June-2019)
Urbanization and Urban Development (Elective)

Time: 2:30 Hours

Marks:70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ શહેરીકરણનો અર્થ અને ખ્યાલ સમજાવો. સ્વતંત્રતા પૂર્વે અને સ્વતંત્રતા બાદ ભારતમાં શહેરીકરણની પ્રક્રિયાની તુલનાત્મક ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૧ શહેરીકરણને પ્રભાવિત કરનારા પરિબલો કયા છે? શહેરીકરણના સહાયક અને અવરોધક પરિબલોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૨ શહેરીવાદનો અર્થ અને ખ્યાલ સમજાવી, શહેરીવાદની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓની વિગતવાર ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ શહેરીકરણ અને ઔદ્યોગીકરણ વચ્ચેના સંબંધને સમજાવો. શહેરીકરણની સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક અસરોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૩ મિલેનિયમ ડેવલપમેન્ટ ગોલ્સ (MDG) શું છે? શહેરી વિકાસના સંદર્ભમાં MDGની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૩ વિકાસનો અર્થ અને ખ્યાલ સમજાવો. માનવ વિકાસના ખ્યાલ અને તેના સૂચકાંકોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૪ શહેરી વિકાસમાં મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનોની ભૂમિકા અને કાર્યોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૪ શહેરી વિકાસ અને સામાજિક ન્યાયના સંદર્ભમાં બિન-સરકારી સંસ્થાઓના યોગદાનની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)

- 1) સ્માર્ટ સિટી મિશન: ખ્યાલ અને પડકારો.
- 2) શહેરી વિકાસમાં સમાજ કાર્યકરની ભૂમિકા.
- 3) નેશનલ અર્બન લાઇવલીહૂડ મિશનના ઉદ્દેશો અને કાર્યો.
- 4) શહેરી આયોજનનું મહત્વ.

ENGLISH VERSION

Que. 1 Explain the meaning and concept of urbanization. Discuss the process of urbanization in India comparatively before and after independence. (14)

OR

Que. 1 What are the factors influencing urbanization? Discuss in detail the facilitating and inhibiting factors of urbanization.

Que. 2 Explain the meaning and concept of urbanism and discuss in detail the main characteristics of urbanism. (14)

OR

Que. 2 Explain the relationship between urbanization and industrialization. Discuss the social and cultural impacts of urbanization.

Que. 3 What are the Millennium Development Goals (MDGs)? Evaluate the achievements and limitations of MDGs in the context of urban development. (14)

OR

Que. 3 Explain the meaning and concept of development. Discuss in detail the concept of human development and its indicators.

Que. 4 Discuss in detail the role and functions of Municipal Corporations in urban development. (14)

OR

Que. 4 Discuss the contribution of Non-Governmental Organizations (NGOs) in the context of urban development and social justice.

Que. 5 Write short notes on (any two): (14)

- 1) Smart City Mission: Concept and Challenges.
- 2) The role of a social worker in urban development.
- 3) Objectives and functions of the National Urban Livelihoods Mission.
- 4) Importance of urban planning.
